

עדכונים בחוק להגברת האכיפה בדיני עבודה

מרץ 2023
חוזר מקצועי מספר 40/23

ברצוננו לעדכנכם, כי לאחרונה פורסמה ברשומות הודעה בדבר עדכון סכום עיצום כספי לפי החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה¹.

מזכיר, כי מטרת החוק הינה להגביר ולייעל את אכיפת דיני העבודה על ידי הנהגת הליך מנהלי להטלת עיצום כספי ואכיפה פלילית על כלל המעסיקים, לרבות על מזמיני שירותי כוח אדם באמצעות קבלנים. עיצומים כספיים מוטלים בגין הפרת כלל הוראות חוקי העבודה, הוראות שבצווי הרחבה בנושא פנסיה והוראות שבהסכמים קיבוציים בדבר שכר מינימום ענפי, בין אם באופן ישיר על ידי המעסיק או על ידי קבלני כוח אדם שהוזמנו בידי התאגיד.

סעיפי ההפרה מסווגים ל-3 סוגים ונעים על פי מדרג חומרתם:

- 1) עיצום כספי בסך 5,500 ש"ח (מקודם - 5,220 ש"ח) - לכל הפרה כפול מספר העובדים. המדובר בעיקר בהפרות רישומיות, כגון: אי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה, אי ניהול דוח נוכחות, אי מתן הודעה לעובד בדבר תנאי עבודה והודעה מוקדמת לפיטורים והתפטרות.
- 2) עיצום כספי בסך 21,990 ש"ח (מקודם - 20,890 ש"ח) - לכל הפרה כפול מספר העובדים. המדובר בעיקר בהפרות חוק הקשורות לאופן העסקת העובד, כגון: העסקה בשעות עבודה מרובות ללא אישור ואי מתן מנוחה שבועית.
- 3) עיצום כספי בסך 38,480 ש"ח (מקודם - 36,560 ש"ח) - לכל הפרה כפול מספר העובדים. המדובר בעיקר בהפרות שכר ישירות, כגון: אי תשלום שכר מינימום, אי העברת ניכויים, אי תשלום פנסיה ואי תשלום שיעורם נכונים עבור פנסיה.

יובהר, כי לא רק בהעסקה ישירה של עובדים אלא גם במקרה של מזמין שירות באמצעות קבלנים החוק מאפשר:

- הטלת עיצום כספי על מזמין השירות על ידי מפקח מטעם משרד העבודה.
- הגשת תביעה על ידי העובד נגד מזמין השירות במשפט אזרחי.
- הגשת כתב אישום גם כנגד מזמין השירות באותה עבירה בה מואשם הקבלן המעסיק את העובד.

אחריות המנהל למניעת הפרות בדיני עבודה

- המנהל הכללי של תאגיד, שהוא מעסיק, חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים למניעת הפרה של חוקי העבודה בידי התאגיד וכן על הפרת דיני העבודה כלפי עובדים המועסקים באמצעות קבלני כוח אדם.

¹ חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, תשע"ב-2011.

- באם תאגיד הפר הוראת חיקוק בתחום דיני העבודה, הממונה רשאי לשלוח למנהל הכללי התראה ולפיה עליו לפקח על נקיטת אמצעים בידי התאגיד להפסקת ההפרה המפורטת בהתראה או למנוע את הישנותה, בפרק הזמן הנקוב בהתראה.
- באם לא ננקטו אמצעים כאמור בהתראה, חזקה היא שהמנהל הכללי בתאגיד הפר את חובתו וניתן להטיל עליו עיצום כספי, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

אישור בודק שכר מוסמך

באם הוטל עיצום כספי על מעסיק, עקב הפרת דיני העבודה, הממונה על העיצומים רשאי להפחית למעסיק את סכום העיצום הכספי, כאשר המעסיק הסתמך על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך.

סכום העיצום הכספי יופחת רק אם המעסיק המציא אישור של בודק שכר מוסמך ולפיו הפסיק את ההפרה שבשלה מוטל העיצום הכספי ותיקן אותה, ככל שהיא ניתנת לתיקון.

שירותי משרדנו בתחום בודק שכר מוסמך

- בדיקת שכר אצל מזמיני שירות בהתאם לתקנות להגברת האכיפה של דיני עבודה בדיקות תקופתיות בידי בודק מוסמך - ייסקרו ההסכמים מול קבלני כוח האדם והתאמתם לדרישות החוק וייבחנו ויוסדרו האמצעים בהם נוקטת החברה למניעת פגיעה בזכויות עובדי הקבלן. בסיום הבדיקה יופק דוח בדיקה מפורט במהווה אישור בדיקה על פי התקנות.
- בדיקת שכר אצל עובדי התאגיד - מטרת בדיקת השכר המורחבת הינה לספק למנהלי הארגון מידע על מידת הציות של הארגון לחוקי העבודה לגבי כלל המועסקים, ובכך לצמצם את חשיפת הארגון ומנהליו באופן אישי לעיצומים כספיים ופליליים עקב הפרות דיני עבודה ובכך למנוע את חשיפתו האזרחית של הארגון כלפי עובדים שזכויותיהם הופרו.
- ביטול או הפחתת עיצומים כספיים ממשרד העבודה - מתן אישורים וסיוע בהגשת בקשות לביטול או הפחתת עיצומים כספיים והתראות מנהליות עקב ביקורות שעורך משרד העבודה אצל מעסיקים.

למידע נוסף ניתן לפנות ל:

רו"ח (משפטן) אייל לבנת: 052-3632125, eyal@mbtcpa.co.il

לכלכלנית אלכס דין: 054-589-9917, alex.y@mbtcpa.co.il